

Klap – Artikel van de week: Elke week een pdf-file met een nieuwsartikel. Een artikel uit de Klap-krant of een volledig nieuw artikel in de weken dat er geen Klap verschijnt. Surf naar www.klapkrant.be en voer de websleutel van de laatste Klap in.

Uitgewerkte lessuggesties

1. Ga je mee op uitstap?

- Sluit aan bij het artikel 'Op reis in België – Luik' op pag. 16.
- Motivatie
Een notie hebben van de Belgische provincies en van wat er te beleven is, is belangrijk! In de eindtermen staat dat de leerlingen de provincies moeten kunnen aanwijzen in praktische situaties. Het is fijn voor de leerlingen als ze weten waar een Belgische stad precies ligt. De leerlingen moeten voor deze les heel goed begrijpend lezen, zonder dat ze dit ervaren als een begrijpend lezen-les. Ze gaan actief aan de slag met het Klap-artikel.
- Doelstellingen
 - De leerlingen wijzen Luik aan op een kaart van België.
 - De lln. voeren opdrachten bij de kaart van België uit.
 - De lln. berekenen de afstand tussen 2 punten op een kaart met schaal.
 - De lln. duiden sleutelwoorden in een tekst aan.
 - De lln. werken samen en overleggen.
 - De lln. maken in duo's een brochure over een stad.
- Werkwijze
 - **Instap:** Om de kinderen in de sfeer van Luik te brengen kan je naar een filmpje kijken. Filmpje van 01min 02 sec: https://www.youtube.com/watch?v=3AWR8LoJ_uw. Vraag de kinderen wat ze gezien hebben in het filmpje. (bv. *gebouwen, rivier, luchthaven, trappen, wafels, station*) Informeer wie al in Luik geweest is. Wie weet welke taal ze daar spreken, waar het ligt, welk landschap je daar vooral hebt ... Op deze manier wordt hun voor kennis aangesproken. Vraag wie graag eens een bezoek zou willen brengen aan Luik. Laat hen nu het eerste werkblad (vraag 1) maken. De leerlingen werken zelfstandig en nadien kan je het werkblad klassikaal overlopen.
 - **Kern:** Nu de leerlingen heel wat informatie over de ligging van Luik vergaard hebben, kan je dieper ingaan op de stad aan de hand van het Klap-artikel. Laat de kinderen het artikel aandachtig lezen. Vraag hun of er woorden zijn die ze niet begrijpen. Laat hen nu werkblad 2 invullen waarbij ze in duo's mogen werken. Overloop eerst de vraag en het stappenplan. Daarna mogen de duo's zelfstandig aan de slag. Ga telkens langs bij de groepjes zodat je kan bijsturen waar nodig. Vraag de kinderen om hun kladversie aan jou te tonen en geef eventueel nog bijkomende tips. Laat hen dan aan de definitieve versie van hun brochure beginnen. Geef elke groep een net wit blad mee, zodat ze de brochure in het net kunnen maken.

- **Tip:** Eventueel kan je verschillende groepjes een ander deel van België geven. De laatste pagina van Klap gaat steeds over een andere provincie. Er zijn dit schooljaar al vier gelijkaardige artikels verschenen die je kan gebruiken.

- **Slot:** Laat de kinderen zichzelf evalueren aan de hand van het mini-evaluatieformuliertje onderaan de pagina. Bespreek wat de pluimen en tips voor zichzelf zijn. Ze mogen een positief punt van de samenwerking of het eindproduct geven (pluim) én een tip hoe ze het in de toekomst anders zouden aanpakken. Het presentatiemomentje kan je op 2 manieren aanpakken: - Je laat de kinderen in groepjes vooraan vertellen met hun brochure. - Je legt de brochures op de banken en laat de kinderen rondgaan in de klas zoals in een museum.

2. Winterpret!

- Sluit aan bij het dossier 'Winter!' op pag. 7-9.
- Motivatie
De winter staat voor de deur! Aan de hand van de werkbladen bij het dossier kan de winter op een uitgebreide manier verkend worden. De werkbladen gaan over de fauna en flora en de mens in de winter. Er is ook een stukje theorie over de stand van de aarde. De werkbladen sluiten aan bij de leerdomeinen Actualiteit, Wereldoriëntatie en Taal.
- Doelstellingen
 - De leerlingen beantwoorden inhoudelijke vragen die bij het artikel horen.
 - De lln. geven hun leukste winterherinnering op een creatieve wijze vorm.
 - De lln. verdiepen zich in het seizoen 'winter' en breiden hun kennis uit.
 - De lln. reflecteren over hun eigen handelen.
- Werkwijze
 - **Instap:** (5 min.) Start met oefening 1 waarbij de lln. zich opwarmen voor de werkbladen over het thema winter. Bespreek nadien enkele teksten en zorg ervoor dat de lln. op een respectvolle manier naar elkaar luisteren.
 - **Kern:** (50 min.) Laat de lln. individueel of per twee werken. Voorzie ook een beamer zodat je het beeldfragment kan afspelen. Pauzeer tussendoor en overloop klassikaal enkele oefeningen. Zo kan je meteen bijsturen of verfijnen.
 - **Slot:** (5 min.) Sluit af met het bespreken van de leukste winterherinneringen. Eventueel kan je hier een spreek-

oefening aan koppelen waarbij de leerlingen letten op intonatie, vlot vertellen, Standaardnederlands ...

- Tips
 - Op de website <http://proefjes.nl> kan je verschillende proefjes vinden die gaan over vaste – vloeibare vloeistoffen. Deze komen van pas als je dieper wil ingaan op het sneeuwvlokje.
 - Misschien staat er wel een schaatspiste in jullie gemeente? Breng een bezoekje! Trek jullie schaatsen aan en zorg voor een leuke herinnering samen.

3. Poëzieweek

- Sluit aan bij het artikel 'Poëzieweek' op pag. 2.
- Motivatie

Het is stilaan een echte traditie: de laatste donderdag van januari is het Gedichtendag. Deze dag luidt het begin van de Poëzieweek in. Gedichtendag is hét poëziefest van Nederland en Vlaanderen. Poëzieliefhebbers en literaire verenigingen in Nederland en Vlaanderen organiseren die dag een scala aan activiteiten. Ook de media en scholen klinken die dag een stuk poëtischer. Op de werkbladen brengen we vier gedichten aan. We laten deze inspirerend werken bij de leerlingen, waarna ze zelf aan de slag mogen gaan.
- Doelstellingen
 - De leerlingen beleven plezier aan taal en poëzie.
 - De lln. beschouwen het kenmerkende van poëzie en gebruiken termen die bij poëzie horen.
 - De lln. schrijven creatief.
 - De lln. presenteren eigen werk.

- Werkwijze
 - Vooraf: Vraag aan de leerlingen wie al eens een gedichtje schreef. Laat de leerlingen vertellen over deze ervaring: wanneer, voor wie, waarom, waarover ging het gedicht ... Lees daarna klassikaal het artikel 'Poëzieweek' op pag. 2 van Klap en surf naar de website www.poezieweek.com. Op die manier hebben de leerlingen wat achtergrondinfo bij dit gebeuren.
 - Instap: Op Gedichtendag daag je de kinderen uit om zelf een gedicht te schrijven. Zo kan je met de hele klas een gedichtenbundel maken. De leerlingen lezen de vier gedichten en verwoorden en verantwoorden hun voorkeur. Vervolgens geef je de opdracht: schrijf een gedicht dat geïnspireerd is op een van de vier gedichten.
 - Kern: Behandel per gedicht de bijzonderheden en de opdracht (werkbladen). Daarna gaan de leerlingen zelfstandig aan de slag. Ze mogen kiezen of ze individueel of per twee werken. De leerlingen werken hun brainstorm uit op de werkbladen en schrijven of typen hun gedicht in het net. Op het einde brengen de leerlingen hun gedicht naar voor. Je kan alle gedichten bundelen in een eigen klasboekje.
 - Extra: Een bijkomende opdracht kan zijn om bij het gedicht een passende illustratie te maken.

Sleutel bij de werkbladen

1. Ga je mee op uitstap?

1. a. eigen antwoord
b.

- c. Luik: ligt in Wallonië, behoort tot de Franstalige Gemeenschap en tot het Waalse Gewest.
d. - g. eigen antwoorden
2. eigen antwoord

2. Winterpret!

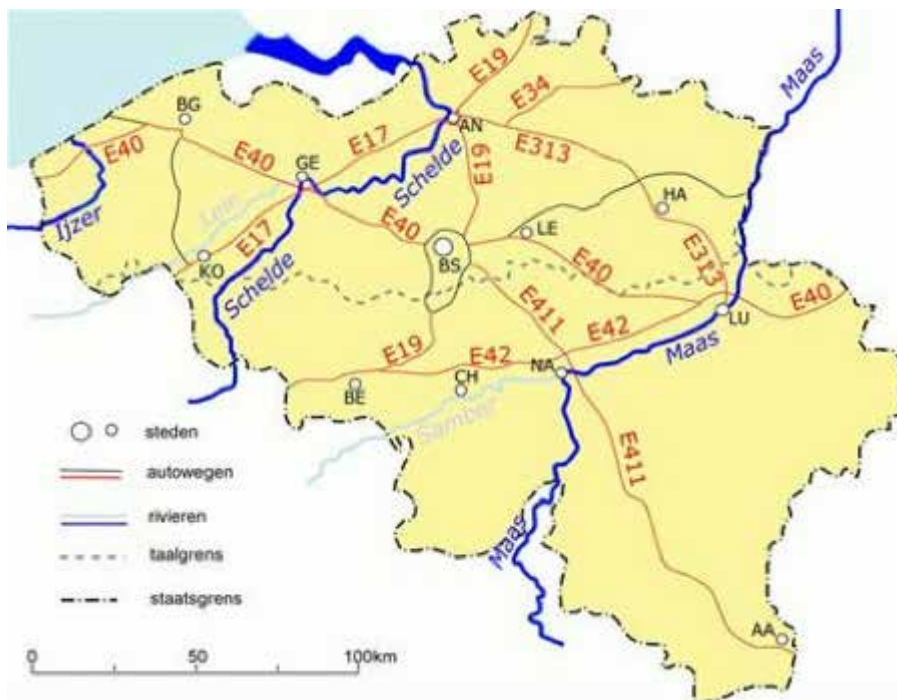
1. bv. W: Warm binnen, koud buiten ...
2. Prent met de aangeduide antwoorden.
3. bv. Draait de aarde om de zon of de zon om de aarde?
(De aarde draait om de zon.)
4. fout (22) – juist – juist – juist – juist – fout (sneller) –
juist – fout (blaadjes vallen af)
5. 4 – 1 – 6 – 2 – 5 – 3
6. eigen antwoord
7. Bv. Ik ben een trekvogel en ik trek naar het zuiden omdat er daar veel eten is. / Ik ben een roodborstje en een standvogel. Ik blijf lekker hier om te overwinteren. / Ik ben een egel en dankzij mijn vetlaagje kan ik overwinteren. / Ik ben een eekhoorn en als ik honger heb, word ik wakker en eet ik mijn verstopte nootjes op.

3. Poëzieweek

1. Het lijkt op de brabbeltaal van baby's die volwassenen nabootsen als ze tegen baby's praten – terugkerende beginklank (alliteratie)
2. Het is een beschrijving van een dier met nonsenswoorden – ritme – rijm
3. Het geringe aantal woorden – associëren op werkwoorden – ritme – rijm
4. Een gedichtje met een boodschap – verrassend, humoristisch einde – rijm

1. Ligging:

- Kleur het bolletje van de stad waar jij het dichtst bij woont **ORANJE**.
- Kleur het bolletje van de stad Luik **GROEN**.

c. Omkring het juiste antwoord.

Luik:

- ▶ ligt in Vlaanderen | Wallonië.
- ▶ behoort tot de Nederlandstalige | Franstalige | Duitstalige Gemeenschap.
- ▶ behoort tot het Vlaamse | Waalse | Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

d. Bereken de afstand van de stad waar je het dichtst bij woont tot Luik in vogelvlucht.

1 cm op de kaart	Ik meet de afstand cm op de kaart
..... km in werkelijkheid	 km in werkelijkheid

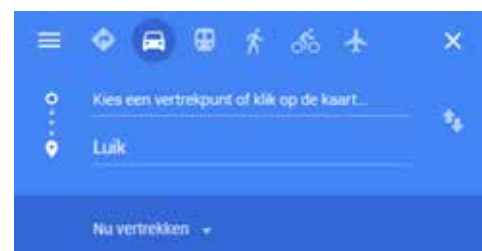
e. Welke E-wegen heb je nodig om vanuit je woonplaats tot in Luik te geraken?

Overtrek deze met rood!

f. Als de auto 120 km/u kan rijden op de autostrade, hoe lang duurt het (ongeveer) om tot in Luik te rijden?

Gebruik de gegevens die je berekende in vraag D.

Afstand	120 km km
Tijd	1 u. (..... min.) u. en min.

g. Gebruik Google Maps om je berekeningen na te kijken.

- ▶ Mijn berekeningen waren ongeveer juist | helemaal niet juist. (omkring)

2. Brochure

Lees het Klap-artikel over Luik (pag. 16).

Maak een informatiebrochure met alle gegevens die je nu verworven hebt!

Probeer ervoor te zorgen dat mensen die deze brochure lezen, zin krijgen om een uitstap te plannen naar Luik!

Tips: maak je brochure overzichtelijk met sleutelwoorden, het gebruik van kleur en tekeningen!

Deze zaken moeten zeker in de brochure:

- ▶ Naam van de stad
- ▶ Belangrijke algemene info over de stad
- ▶ Mogelijke uitstappen + informatie
- ▶ Namen van de makers van de brochure

KLADVERSIE:

--	--	--

STAPPENPLAN:

1. Lees het artikel nog eens grondig.
2. Markeer de sleutelwoorden van het artikel die je wil gebruiken in je brochure.
3. Overleg met je partner welke woorden effectief in de brochure komen.
4. Maak in de kladversie (hierboven) een schets van de lay-out van de brochure.
Welke info moet op welke plaats komen? Waar komen de tekeningen, slogans ... ?
5. Verdeel de taken. Wie doet wat?
6. Alles is duidelijk? Maak je nette versie! Blijf met elkaar overleggen!

EVALUATIE:

Voldoende informatie | Teamwork
Overzichtelijke lay-out | Eindproduct | / 10

Pluimen:

Tips:

1. Deze les staat helemaal in het teken van winter!

Hieronder vind je de letters van dit woord.

Schrijf bij elke letter een leuke zin die aansluit bij het thema.

Let op! Een zin begint en eindigt met enkele typische tekens ...

W

I

N

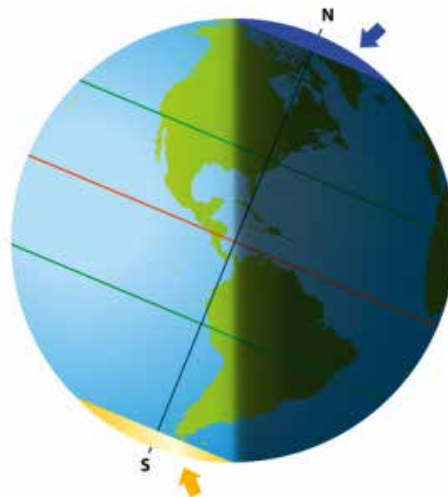
T

E

R

2. Bekijk de prent. Het is nu winter op het noordelijk halfrond.

Duid deze zaken aan: de evenaar met rood, België met blauw, het noordelijk halfrond met geel en het zuidelijk halfrond met groen. Markeer de Steenbokskeerkring met een fluostift.

3. Bekijk dit filmpje: <https://schooltv.nl/video/nieuws-uit-de-natuur-seizoenen/#q=seizoenen>.

Stel nu zelf 2 inhoudelijke open vragen en 1 gesloten vraag. Beantwoord je eigen vragen.

▶

.....

▶

.....

▶

.....

4. Juist of fout?

Lees nog eens het hele dossier, want daar vind je alle antwoorden!
Verbeter de zinnen die fout zijn.

a) Op 24 december start de winter.

JUIST **FOUT**

b) Hoe dichters je woont bij de evenaar, hoe minder uitgesproken de seizoenen zijn.

JUIST **FOUT**

c) Wol is een goede isolerende stof.

JUIST **FOUT**

d) Wanneer de temperatuur daalt onder 0° C, verandert water in ijs.

JUIST **FOUT**

e) Wanneer de temperatuur 100° C is, wordt water waterdamp.

JUIST **FOUT**

f) Stilstaand water bevriest bijna nooit.

JUIST **FOUT**

g) IJzel zorgt ervoor dat het spekglad is. Dan bevroren oppervlakken zoals plassen.

JUIST **FOUT**

h) Planten beschermen zichzelf door extra vocht aan te maken.

JUIST **FOUT**

5. Weet jij hoe sneeuw werkt?

Zet de zinnen in chronologische volgorde!
Nummer van 1 tot 6.

- Ijskristallen klitten samen tot een sneeuwvlokje.
- Wolken bestaan uit druppels regen.
- Dat levert heel wat sneeuwpret op!
- Wanneer de temperatuur in de wolken onder 0° C daalt, veranderen de druppels in ijsnaalden.
- Wordt het vlokje te zwaar? Dan dwarrelt het naar beneden.
- De ijsnaalden haken zich vast in stofdeeltjes en worden zo een ijskristal.

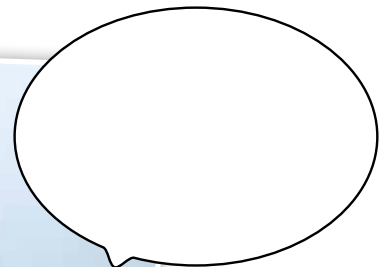

6. Wat is je leukste winterherinnering?

Sneeuwpret? Een sneeuwpop? Een schaatspiste? Een sneeuwelfje?
Ga creatief aan de slag en geef jouw leukste herinnering hier vorm.

7. Onze dierenvrienden hebben het soms koud.

Wat weet jij dankzij het dossier over onderstaande dieren?
Schrijf in elke tekstballon een weetje!

Gedichtendag - Ik schrijf een gedicht

1. BABY

Bijzonder aan dit gedicht:

Bedenk zelf zulke woorden. Giet ze in drie strofen van elk 2, 3 of 4 regels.

Laat de vetgedrukte zinnen van het gedicht staan.

Brainstorm:

2. DE BLAUWBILGORGEL

Bijzonder aan dit gedicht:

Bedenk zelf zo'n dier. Schrijf er 2 of 3 strofen over.

Gebruik daarbij als basis de vetgedrukte woorden uit het gedicht.

Brainstorm:

3. KLEIN BEGINNEN

Bijzonder aan dit gedicht :

Bedenk zelf wat je verder nog leerde.

Vul de vetgedrukte zin aan met een werkwoord en 3 woorden.

Zorg voor rijm zoals in het gedicht.

Maak op die manier 2 of 4 strofen.

Brainstorm:

4. LIEVE JUF

Bijzonder aan dit gedicht :

Bedenk wat je als held nog moet leren. Vul de vetgedrukte tekst aan met 3 andere regels.

Let op het rijm. Je 1ste en 2de regel moeten rijmen. Je de 3de regel moet rijmen op 'leren'.

Brainstorm:

Baby

tetti tatta
tutte titte
rarre rerre
rurre ritte

Hallo grappig achternichtje

Bobba bibbe
bussie bis
krikke krurre
krakka kris

Met je lachende gezichtje

Peppepoppe
proepebah
tittemoema
patiepah

Hoor, ze brabbelt een gedichtje

Mensje van Keulen

De blauwbilgorgel

Ik ben de blauwbilgorgel,
Mijn vader was een porgel,
Mijn moeder was een porulan,
Daar komen vreemde kind'ren van. Raban! Raban!
Raban!

Ik ben een blauwbilgorgel
Ik lust alleen maar korgel,
Behalve als de nachtuil krijst,
Dan eet ik riep en rimmelrijst.
Rabijst! Rabijst! Rabijst!

Ik ben een blauwbilgorgel,
Als ik niet wok of worgel,
Dan lig ik languit in de zon
En knoester met mijn knezidon.
Rabon! Rabon! Rabon!

Cees Buddingh

Klein beginnen

Je leerde kijken
ogen
mond
gezicht

Je leerde spelen
doosje
open
dicht

Je leerde lopen
lampje
knopje
licht

Je leerde lezen
letter
woord
gedicht

Frank Eerhart

Lieve juf,

**Ik schrijf u even
om te zeggen
dat ik niet meer kom.
Waarom?
Ik weet wat ik wil worden:
HELD!**

Wat ik nu moet leren:
vliegen zonder vliegmachien,
vechten met enge dieren,
en op een wiebeltouw balanceren.

**U geeft geen les daarin.
Daarom heeft naar school gaan
voor mij niet zo veel zin.
Als juf deed u best uw best,
dus: een kus en dank u wel!
Mocht u ooit iets overkomen,
dan roept u maar.
Dan kom ik snel.**

Lieve juf